

PRIZORI IZ AVSTRIJSKEGA VOJAŠKEGA ŽIVLJENJA.

Velika zmaga Nemcev nad Francozi. Japonci obstreljujejo luko Tsingtau. Vsa avstrijska armada proti Rusiji.

ARMADA PRESTOLONASLEDNIKA VILJEMA JE PREMAGALA PET FRANCOSEKIH ARMA DNIH ZBOROV. NEMCI SO VRLI FRANCOZE IN ANGLEŽE NAZAJ. TRI NEMŠKE KOLONE PRODRAJO SKOZI BELGIJO NA JUG. IZ AMSTERDAMA POROČAJO, DA JE PADLO DOSEDAJ 10.000 BELGIJSKIH VOJAKOV.

Bolezen avstrijskega cesarja.

IZ PRECEJ ZANESLJIVEGA VIRA JE ZNANO, DA JE AVSTRIJSKI CESAR FRANCO JOŽEF SMRTNO NEVARNO ZBOLEL. NATANČNI PODATKI O BITKI MED SRBI IN AVSTRIJCI. NA REKI DRINI SE JE POTOPIL OSEM AVSTRIJSKIH TRANSPORTNIH LADIJ. NE SAMO CESAR AMPAK VSI NEMCI SO SI ŽELELI VOJNE.

Nemci in zavezniki.

Pariz, Francija, 24. avgusta. — Francoski vojni minister je izdal nocoj zvečer sledeče naznanilo: — Ker je bil se znan v veliki premoči, so se morali Francozi in Angleži umakniti nazaj. Nemci so napadli našo armado zapadno od reke Maase. Francozi so se zelo junaško obnašali in stopili kmalo nato v ofenzivo. Nemcem se je prva postavila v bran neka afriška brigada, ki jim je prizadelo precejšnjo škodo. Zapadno od reke Maase smo imeli zelo težavno stališče. Na povelje generala Joffre-a sta se umaknili francoska in angleška armada nazaj v utrjene pozicije. Mi smo izgubili veliko število vojakov, pa tudi izgube sovražnika so precejšnje. Oddelki nemške kavalerije so prodrli do Roubaixa, šest milj severno od Lille. To se je le zaradi tega zgodilo, ker so branili tamonje ozemlje samo teritorialni rezervisti. Francozi so se zelo prenesli in upam, da bodo tudi ta udarec.

Pariz, Francija, 24. avgusta. — Bitka med zavezniki in Nemci se še danes vrši. Naloga Angležev in Francozov je, preprečiti Nemcem prihod skozi Belgijo.

London, Anglija, 24. avgusta. — Neki dopisnik naznanja, da prodirajo nemške kolone proti Valenciennes, druga armada prodira proti Ninove, tretja pa z veliko naglico preko Hala in Monsa.

Neko drugo poročilo pravi: — Nemške čete prodirajo s silno naglico skozi Belgijo proti jugu. Skozi Bruselj je šlo dosedaj že preko 200.000 nemških vojakov. Nemci so izoboro oboženi in preskrbljeni z živili.

London, Anglija, 24. avgusta. — Amsterdamski korespondent "Daily Telegrapha" pravi, da je padlo do dananjega dne 10.000 Bel-

gijcev, kar nikakor ni veliko v primeru z nemškimi izgubami.

Rotterdam, Nizozemsko, 24. avgusta. — Nemci operirajo v Belgiji takole: — Desno krilo prodira jugozapadno od Lille, druga armada je na poti proti Maubenge, tretja kolona pa obstreljuje Namur. Glavna severna nemška armada prodira le počasi naprej. Fronta se razprostira od Giveta do Diedenhofena v Lotaringiji. V francoski obrambni črti, ki se vije od La Frere proti Reimsu, se nahaja 300.000 mož. Glavna južna nemška armada se nahaja v Strassburgu.

London, Anglija, 24. avgusta. — Ko so dospeli Nemci v Luettich, so našli poveljnika, generala Lemana, napol mrtvega pod razvalinami. Castniki so ga prenesli v bolnišnico in ko je ozdravel, mu je nemški general Emmich izročil sabljo nazaj.

Berlin, Nemčija, 24. avgusta. — Nemci so večer v treh bitkah premagali sovražnika. Mosel-armada pod poveljstvom nemškega prestolonaslednika je pobila severno zapadno od Diedenhofena pet francoskih armadnih zborov, ostanek pognala preko Mosele in obkolila pri Verdunu južno krilo francoske armade.

Saar-armada pod poveljstvom bavarskega prestolonaslednika Rupprehta je zasedla Nancy in si osvojila 150 topov.

Renska armada je pognala Francoze pri Neufchateau nazaj in vjela veliko število sovražnikov.

Pariz, Francija, 24. avgusta. — Uradno poročilo naznanja, da so Nemci zavzeli Luneville. Amance in Dieulouard. Francozi so zaplenili 22 topov in nekaj vojaških zrakoplovov.

London, Anglija, 24. avgusta. — Neki tukajšnji časopis je dobil

iz Pariza sledečo brzojavko: — Prejšnji francoski ministrski predsednik Clemenceau ostro obsoja vlado ker noče povedati prebivalstvu resnice o položaju na bojišču. Ljudje se zelo navdušujejo za generala Paua, ki je že sedemdeset let star in ima samo eno roko. Sedaj se nahaja v Alzeiji in bo skorajgotovo prevzel vrhovno poveljstvo nad vojaštvom v Muelhausenu.

Cesar Franc Jožef.

London, Anglija, 25. avgusta. — Neka tukajšnja brzojavna agencija je dobila iz Kodanja sledečo brzojavko: Iz zanesljivega vira je znano, da je avstrijski cesar Franc Jožef smrtne nevarno zbolel. Smrt nastopi lahko vsako uro.

Avstrija, Srbija in Rusija.

London, Anglija, 24. avgusta. — Beneški dopisnik "Timesa" je poslal svojemu časopisu brzojavko o avstrijsko-srbski situaciji. Brzojavka se glasi: — Avstro-Ogrska je prisiljena koncentrirati vso svojo armado v severo-vzhodnem delu. Napad na Srbe je le nekaka kazenska ekspedicija, ne pa prava vojna.

Niš, Srbija, 24. avgusta. — Srbska armada je vjela v bojih ob Drini 4500 mož, zavzela 33 topov, 140 vozov za municijo, 3 poljske ambulance, 14 poljskih kuhinj in veliko drugih priprav.

London, Anglija, 24. avgusta. — Srbska artilerija je potopila na reki Drini osem avstrijskih transportnih ladij. Avstrijeji koncentrirajo del svoje armade ob reki Drini in si hočejo osvojiti izgubljeno ozemlje nazaj. V bojih s Črnogorci je padlo 300 Avstrijcev. Izgube nasprotnikov niso znane.

Avstrijsko brodogradništvo.

London, Anglija, 24. avgusta. — Stiri deset avstrijskih bojnih ladij je zapustilo pristanišče Pulj in se podalo proti jugu.

Skorajgotovo so odplule proti Kotoru. V Jadranskem morju ba je križari del francoskega brodogradništva.

London, Anglija, 24. avgusta. — Iz Niša poročajo, da je neki avstrijski monitor zadel ob mino in se potopil. Vse moštvo je utonilo.

Z bojne ladije "Zenta", ki jo je potopila neka francoska križarka, se je rešilo 14 častnikov in 170 mornarjev. Med njimi je veliko ranjenih.

Italjani na avstrijski meji.

Genova, Italija, 24. avgusta. — Iz zanesljivih virov je znano, da se zbirajo italijanske čete na avstrijski meji. Italijanska armada šteje 800.000 vojakov.

Ruska invazija.

Pariz, Francija, 24. avgusta. — Danes je bilo izdano sledeče uradno poročilo: — Rusi so okupirali ob nemški meji 50 milj širok del ozemlja. Boja črta se razprostira od Tilsita do Arysa. Nemško prebivalstvo je zapustilo Willenberg. Ki leži 21 milj jugovzhodno od Koenigsberga. Car se je baje podal v glavni stan ruske armade.

Pariz, Francija, 24. avgusta. — Prejšnji alžalski državni poslanec in sovražnik Nemcev, Wetterle je v nekem časopisu natančno popisal sedanji položaj Nemčije in Francije. — Vojne si ni želel samo nemški cesar — pravi — ampak vojskovodje se je hotel ves nemški narod. Ti ljudje mislijo, da je germansko pleme postavljeno za vladarja celega sveta in da se mu mora vse pokoriti. Če bi se Viljem ne hotel bojevati, bi

ne bil več dolgo časa nemški cesar.

Položaj v Londonu.

London, Anglija, 24. avgusta. — Vse prebivalstvo je grozno razburjeno vsled zadnjega poraza Angležev in Francozov. Ljudje so prepričani, da so padli najboljše angleški regimenti. Vlada je izdala o bitki le kratke buletine, podrobnosti pa niso znane. Iz belgijskih pristanišč vozijo neprenehoma ranjence. Fond za ranjence in za družine revnih vojakov je narasel že na \$7.000.000. Za Belgijce, ki so pobegnili v Francijo, se bo zavzel poseben odbor.

Protest Belgije v Washingtonu.

Washington, D. C., 24. avg. — Državni tajnik Bryan se nahaja zopet pred težko nalogo, ker je belgijski poslanik Havenith vložil oster protest proti kršenju mednarodnega prava od strani Nemčije, ki je poslala svoje čete skozi Belgijo. Belgijski protest je odgovor na sličen protest, katerega je vložila nemška vlada glede postopanja Belgije.

Belgijski poslanik je sporočil, da ni Belgija zagrešila nikakega kršenja nevtralizacije pogodbe, da na je Nemčija v nasprotju s haško konvencijo nastopila proti Belgiji z oboroženo silo.

V protestu poslanika se glasi: "Belgija bo zahtevala mednarodno preiskavo grozovitosti, katere je baje uganjalo nemško vojaštvo pri svojem pohodu skozi Belgijo. Belgija protestira na odločen način proti verodostojnosti poročil, ki so prišla v svet iz nemških virov."

Tajnik Bryan je zagotovil belgijskemu poslaniku, da bo storil vse, kar bo v njegovi moči, seveda le v toliko, da ne bodo zapletene Združene države v evropsko vojno.

Italijanske črte nočejo nemških rezervistov.

Agenti italijanske parobrodne družbe, Hartfield, Solari & Co. dobili iz glavnega urada v Italiji obvestilo, da ne smejo vzeti na krov nikakih nemških ali avstrijskih rezervistov.

Na parniku "Stampalia", ki odpluje jutri, se je hotelo odpljati domov 50 rezervistov imenovanih dežel. Potnikom se bo vrnilo denar.

Nemški podaniki ne smejo zapustiti Anglije.

Igralka Marguerite St. John je dospela iz Liverpoola v New York ter je sporočila o strogih odredbah Angležev napram Nemcem. Pripovedovala je, da se jo je ustavilo na pomolu v Liverpoolu, dokler ni dospel vladni uradnik, ki je pozval vse potnike z nemškimi imeni, naj dokažejo, da so v resnici ameriški državljani. Trem ženskam in dvem moškim, ki se niso mogli izkazati kot Ame-

rikanci, se je prepovedalo odpotovanje iz Anglije.

Kaj je videla v Avstriji.

Mrs. Frederick W. Vanderbilt, ki se je vrnila iz Evrope na krovu parnika "Principe di Udine", je pripovedovala, kaj je videla v Avstriji. "Najžalostnejše, kar sem videla v Avstriji, so bili dečki, komaj toliko razviti da so mogli nositi puško in stari ne več kot 19 let, katere se je poslalo proti sovražniku. Vlak, s katerim so odhajali k fronti, so pozneje pognali Srbi v zrak in niti eden se ni rešil."

Japonska mornarica obstreljuje Kiaučau.

Med Avstrijo in Japonsko ne bo prišlo do vojne, ker se je križarko razorožilo.

DOLGO OBLEGANJE.

Japonci hočejo izgubiti čim manj ljudi. Japonski poslanik je odpotoval iz Berlina.

Tokio, Japonska, 24. avgusta. — V posebni izdaji je danes naznačil list "Yamato", da je pričelo japonsko brodogradništvo obstreljevati Tsing-Tau.

Od druge strani pa se zatrjuje, da se bo z obstreljevanjem počakalo ter najprvo pozvalo nemškega poveljnika, naj se uda, da se prepreči nepotrebno prelivanje krvi.

Javno mnenje je po celi Japonski v prilog vojne. Casopisi obžalujejo, da je prišlo do vojne z Nemčijo ter svetujejo občinstvu, naj se vzdrži vseh demonstracij napram Nemcem.

Posebni odposlanik Mikada se je podal k sveti škrinji v Ise, da sporoči cesarskim prednikom o napovedi vojne. Objavilo se je nadalje, da je v trenutku, ko je potekel ultimatum, stavljen Nemčiji, sedla na streho cesarskega svetišča tropa golobov, kar se smatra za znamenje hitre zmage.

Patriotična družba žensk, ki šteje 100.000 članice, je poslala vojakom jedil ter bo tudi skrbela za družine vojakov, ki se nahajajo v vojni. Družba Rdečega križa je opremila eno hospitalno ladijo.

Zveza z Kitajsko je zadnjih 24 ur prekinjena in brez ozira na pomankljiva poročila iz New Yorka je Tokio brez poročil o dogodkih v Evropi.

Donneva se, da je bil prerezan kabel med Shanghai-jem in Nagasaki-jem. V mestu je vse mirno in prebivalstvo je bolj apatično kot je bilo kdaj.

Glasi se, da bo odposlala Japonska proti majhni nemški posadki 45.000 mož, neglede na mornarico.

London, Anglija, 24. avgusta. — O dogodkih na Kitajskem se ne ve tukaj ničesar. Tukajšnje japonsko poslanništvo je izjavilo, da bodo vsi razočarani, ki so mislili, da bo Kiaučau padel v onem trenutku, ko se bo napovedalo vojno. Da se prepreči preveliko prelivanje krvi, bodo vzele operacije veliko časa.

Washington, D. C., 24. avg. — Vladni uradniki sestavljajo proklamacije, v kateri se bo ugotovilo nevtralnost Združenih držav v sedanji vojni med Nemčijo in Japonsko.

Japonski poslanik je ponovil zahteva Anglije, da se bodo vojaške operacije Japonske omejevale na daljni Iztok in na Kitajsko morje. Zatrldilo je dal ob priliki, ko je washingtonsko vlado formalno obvestil o izbruhu vojne med obema državama.

Nevarnost, da pride do vojne med Avstrijo in Japonsko, je bila danes odstranjena, ko je Avstrija privolila v to, da se razoroži križarko "Kaiserin Elisabeth". Avstrijsko poslanništvo je bilo že pripravljeno na odhod, ko je japonska vlada izjavila, da je zadovoljna s predlogom.

Berlin, Nemčija, 24. avgusta. — Prekinjenje diplomatskih zvez med Japonsko in Nemčijo se je izvršilo na zelo pripristen način.

Zastopnik berlinskega zunanega urada se je podal v nedeljo jutraj v japonsko poslanništvo ter je izročil poslujočemu poslaniku odpotovalne listine. Pripomnil je, da ne more dati Nemčiji nikakega odgovora glede ultimata, katerega je stavila japonska vlada.

Japonski poslanik je nato izročil posle svojega poslanštva poslaniku Združenih držav, Gerardu.

Maniila, Filipinsko otočje, 24. avgusta. — Postopanje Japonske napram Nemčiji glede Kiaučau vzbuja pri domačinih velike skrbi. Boje se namreč, da bodo tudi Združene države zapletene v sedanji evropski konflikt.

Tsing Tau, Kitajska, 24. avgusta. — V petek zvečer se je pričelo posadki šifrirano brzojavko nemškega cesarja, v kateri poziva slednji vojske, naj do zadnjega moža branijo nemško kolonijo.

Nemci so razstrelili vsa visoka poslopja, ki bi japonski mornarici lahko služila kot cilj. Razdejalo se je tudi železniški most na koncu teritorija ter kitajske vasi, ki leže v okrožju trdnjave. Prebivalce se je deloma odškodilo za razdejane hiše.

Pekin, Kitajska, 24. avgusta. — Japonska mornarica je pričela z blokado Tsing Tana. Pomagajo ji angleške, francoske in ruske bojne ladije, ki se nahajajo v tamonjem vodovju.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

Norwoodski stavbnik.

Detektivska povest.

"Prav lahko bi vam jih podal pol tučata", je rekel Holmes. Evo za primero eno, ki je zelo mogoča in celo prav verjetna. Jaz vam jo prostovoljno podarim. Starejši kaže listine, ki imajo očitno vrednost. Mimogrede lopov jih vidi skozi okno, pri katerem je zastor samo na pol odprt. Pravi, da jih vidi, vstopi pa lopov! Ta zgrabi palico, ki jo vidi tamkaj, ubije Oldaera in odide, potem ko je sežgal truplo."

"Čemu naj bi lopov truplo sežgal?"

"Z ozirom na to, čemu naj bi ga McFarlane?"

"Da skrije kak dokaz."

"Morda je lopov hotel prikriti, da se je sploh izvršil kak umor."

"In čemu ni lopov ničesar odnesel?"

"Kjer so bili samo papirji, ki bi jih ne mogel prodati."

"Lestrade je znal z glavo, akoravno se mi je zdelo, da njegovo obnašanje ni bilo več tako popolno gotovo kakor poprej."

"No, Mr. Sherlock Holmes, vi le iščete svojega lopova, in dokler ga boste iskali, bomo mi držali svojega moža. Bodočnost pokaže, kdo ima prav. Zapišite si samo to, Mr. Holmes, da ne manjka nobenega papirja, kolikor nam je znano, in da je ujetnik edini človek na svetu, ki ni imel nobenega vzroka odstraniti jih, ker je bil postavljen dedič ter bi v vsakem slučaju prišel do njih."

Videti je bilo, kakor da bi te besede naredile vtis na mojega prijatelja.

"Nikakor nočem tajiti, da govorim dokazi v gotovih ozirih veliki meri za vašo teorijo", je dejal. "Moja želja je le, da vam pokažem, da so tudi druge teorije mogoče. Sicer pa pokaže bodočnost, kakor pravite. Z Bogom! Mislim, da se tekom dneva ustavim v Norwoodu, da vidim, kako napredujete."

Ko je detektiv odšel, je prijatelj vstal in se lotil priprave za delo z onim veseljem, kakor ga ima človek, ki ima prijetno nalogo pred seboj.

"Moj prvi korak, Watson", je dejal, ko si je oblačil plašč, "mora biti v smeri proti Blackheathu, kakor sem rekel."

"In zakaj ne proti Norwoodu?"

"Ker imamo v tem slučaju en poseben dogodek, kakor v zvezi z drugim posebnim dogodkom. Policija dela napako, da osredotočuje svojo pozornost na drugega, ker je slučajno oni, ki je v resnici kriminalen. Vendar je meni jasno, da obstoji edina logična pot približati se temu slučaju v tem, da poizkusim nekoliko razjasniti prvi dogodek — čudno oporo, ki je bila narejena tako nenadoma in na korist tako nepričakovane dediča. To bo nekoliko pomagalo narediti drugega bolj enostavnim. Ne, moj dragi, po mojih mislih ni ne moreš pomagati. Nobene nevarnosti se ni bati, sicer se ne bi nikamor gnil brez tebe. Zanašam se, da mi bo mogoče zvečer, ko te zopet vidim, poročati, da mi je bilo dano, storiti nekaj za tega nesrečnega mladeniča, ki se je sam podal v moje varstvo."

Pozno je že bilo, ko se je povrnil moj prijatelj in takoj na prvi pogled sem po njegovem upadlem in skrbnem obrazu videl, da se njegove visoke nade, s katerimi se je podal na pot, niso uresničile. Uro dolgo je brnel po svoji vijolini ter skušal pomiriti svojo razburjenost. Naposled je godalo odložil ter mi začel nadrobno pripovedovati o svojih nezdah.

"Vse kaže slabo, Watson, tako slabo, kakor le more. Včeraj sem bil drzen nasproti Lestrade, toda, na mojo besedo, zdi se mi, da je človek enkrat na pravi poti, mi pa na napačni. Vsi moji notranji nagoni so na eni strani, vsa dejstva pa na drugi, in jaz se zelo bojim, da angleška sodišča še niso dosegla one višine razsodnosti in spoznavanja, da bi dala prednost mojim teorijam pred Lestradevim dejstvi."

"Ali si bil v Blackheathu?"

"Da, Watson, šel sem tja, in zelo kralu dognal, da je bil rajni Oldaere precej velik lopov. Oče je šel z doma iskati svojega sina. Mati je bila doma — majhna, kodrasta, modrooka oseba, ki se je vsa tresla od strahu in ogorčenosti. Ona seveda ni hotela niti priznati, da je mogoče, da je

kriv. Vendar ni izrazila niti iznenadenja ito obžalovanja radi Oldaerove usode. Ravno nasprotno, govorila je o njem tako ostro, da je nehote precej pomagala policiji, kajti, naravno, ako jo je njen sin slišal na ta način govoriti o tem človeku, potem je postal gotovo predisponiran za sovraštvo in nasilje. 'Bil je bolj podooben zlobni in premeteni opici kakor človeškemu bitju', je rekla, 'in on je bil tak izza svoje mladosti.'

"Ali ste ga poznali takrat?" sem vprašal.

"Da, dobro sem ga poznala; bil je nekaj moj snubec. Hvala Bogu, da sem bila tako pametna, da ga nisem marala in sem se poročila z boljšim, četudi ubožnejšim človekom. Bila sem zaročena z njim, Mr. Holmes, ko sem čula pretresljivo zgodbo, kako je spustil mačka v kletko, in jaz sem se tako zgrajala nad njegovo okrutnostjo, da nisem hotela nič več slišati o njem. Brskala je po nekem predalu in kmalu izvela fotografijo neke ženske, ki je bila grdo spačena in razrezana. To je moja lastna slika', je rekla. 'Poslal mi jo je tako s svojo kletvijo v jutro moje poroke.'

"No", sem dejal, "odpuštil vam je vsaj sedaj, ko je zapustil vse svoje premoženje vašemu sinu."

"Niti moj sin niti jaz ne potrebujemo ničesar od Jonasa Oldaera, bodisi živega bodisi mrtvega", je vzvklila.

"En Bog je v nebesih, Mr. Holmes, in isti Bog, ki je kaznoval tega zlobnega človeka, bo dokazal v svojem primernem času, da so roke mojega sina nedolžne nad njegovo krvjo."

"No, poizkusil sem to in ono, vendar nisem mogel ničesar najti, kar bi pomagalo naši hipotezi. Kočno sem vse opustil in odšel v Norwood."

"To poslojpe 'Deep Dene House', je velika moderna vila iz svetlobarvaste opeke, ki stoji sredi zemljišča, pred njo pa trata z lavoricami. Na desni strani in nekoliko od ceste se je nahajal stavbni prostor, kjer je bilo prizorišče ognja. Tukaj na listu iz mojega zapisknika vidiš sirov načrt. To okno na levi strani je ono, ki vodi v Oldaerovo sobo. Kakor vidiš, se prav lahko vidi vanjo iz ceste. To je nekako edina tolažba, ki jo imam danes. Lestrada ni bilo tamkaj, vzprejemal je njegov višji stražnik. Pravkar so našli velik zaklad. Vse jutro so brskali med pepelom zgorle skladnice in poleg poogledanih organskih ostankov so našli nekoliko obledelih ploč. Pozorno sem jih ogledal in nobenega dvoma ni bilo, da so bili to hlačni gumbi. Razložil sem na enem celo ime 'Hyams', ki je bil Oldaerov krojač. Zatem sem zelo natančno preiskal trato, da bi našel kaka znamenja ali sledove, tda ta suša je naredila vse trdo kakor železo. Ničesar ni bilo mogoče videti izvzemši to, da je nekdo vlekkel kako telo ali sveženj skozi ograjo iz pasjega lesa, ki se nahaja v eni vrsti s skladnice. Vse to se seveda sklada z uradno teorijo. Plazil sem se po trati in avgustovo solnce mi je razgrevalo hbet, toda po preteku ene ure sem vstal prav tako pameten kakor poprej."

"No, po tem fijasku sem se podal v spalnico in preiskal tudi to. Krvavi sledovi so bili zelo majhni, samo lise in obledela mesta, toda neoporečno sveža. Palice so odstranili, toda tudi na njej so bili sledovi le majhni. Nobene dvoma ni, da je palica last našega klijenta. Sam prizna to. Sledove čevljev je bilo mogoče razločevati na preprogi, vendar nobenega sledu kake tretje osebe, kar je zopet značilna poteza za drugo stranko. Ves čas so zbirali dokaze, mi pa smo bili tam kakor izpočetka."

"Samo majhen žarek upanja sem našel — in vendar ni bil za nobeno rabo. Preiskal sem vsebino denarne shrambe, ki je bila večina vzeta iz nje in ležala na mizi. Listine so bile zavite v zapечатene ovtike, izmed katerih je policija odprla enega ali dva. Kolikor morem presoditi, niso imeli velike vrednosti in tudi bančna knjiga ni dokazala, da bi Mr. Oldaere živel v tako zelo premožnih razmerah. Vendar se mi je zdelo, da vseh papirjev ni bilo tamkaj. Nahajali so se migljaji na neke listine — morebiti bolj dragocene — ki pa jih nisem mogel najti. Ako bi mogli to definitivno dokazati, bi seveda obrnilo Lestradev dokaz proti njemu samemu, kajti kdo bi ukral kako stvar, o kateri ve, da jo v kratkem podeduje?"

"Konec, ko sem odprl vsak zavitek in nisem našel nobenega sledu, sem poskusil svojo srečo pri hišni. Mrs. Lexington ji je ime; majhna, temna, molča oseba z nezaupnimi, na stran obrnjenimi očmi. Ona bi nam mogla marsikaj povedati, ako bi hotela — o tem sem prepričan. Toda bila je malobesedna, kakor da bi ne znala govoriti. Da, ona je odprla Mr. McFarlanu ob pol desetih. Ona je rekla, da bi raje videla, da bi se ji roka posušila, preden bi kaj takega storila. Odšla je spat ob polenajstih. Njena soba se nahaja na drugi strani hiše in ni mogla slišati ničesar, kaj se je godilo. Mr. McFarlane je pustil svoj klobuk in po njenem najboljšem mnenju tudi svojo palico v veži. Zbudil jo je krik o ognju. Njen ubogi, dragi gospodar je bil gotovo umorjen. Ako je imel sovražnike? No, vsak človek jih ima, toda Mr. Oldaere je živel čisto sam zase in je običeval z ljudmi samo v kupčijskih zadevah. Videla je gumbe in je popolnoma prepričana, da so spadali k obleki, ki jo je on nosil prejšnjo noč. Skladanica je bila zelo suha, ker že mesec dni ni deževalo. Gorela je kakor slama in ko je ona dospela na lice mesta, ni bilo mogoče videti nič drugega kakor ogenj. Ona in vsi ognjegasci so vohali goreče meso v njem. Ničesar jej ni znano o listinah in ničesar o zasebnih zadevah Mr. Oldaera."

"Tako, moj dragi Watson, se glasi moje poročilo o mojem neuspehu. In vendar — in vendar —", krčevito je stiskal svoje drobne roke v svojem prepričanju, "jaz vem, da vse to ni res. Kar v svojih kosteh čutim. Nekaj je, kar se še ni izvedlo in hišna ve za to. V njenih očeh je videti neka trdovratna upornost, ki je lastna samo skrivni. Vendar ni nobenega pomena govoriti še nadalje o tem, Watson; toda ako nam kako srečno naključje ne pride na pomoč, bojim se, da ta norwoodski skrivnostni slučaj ne bo ostal v oni kroniki naših neuspoh, ki jo bo moralo potrpežljivo obstojstvo prej ali slej čitati, kakor se mi zdi."

"Gotovo", sem rekel, "prihod tega človeka semkaj naredi močnejši vtis na vsako porotno sodišče."

"To je nevaren dokaz, moj dragi Watson. Gotovo se spominjaš onega groznega morileca Berta Stevensa leta 1887, ki je hotel, da ga midva rešiva. Ali si kdaj videl kaknega bolj dobrega mladega človeka?"

"Res je to."

"Ako se nam ne posreči ustanoviti kake druge teorije, je ta človek izgubljen. Skoro niti ene točke ne moreš najti v tem slučaju, ki ne bi pričala proti njemu in vsa preiskava je dokaze samo bolj utrdila. Mimogrede naj povem, da je nekaj majhnega čudnega na teh papirjih, kar nam more služiti kot začetek preiskave. Ko sem pregledoval bančno knjigo, sem našel, da so nizko stanje bilance pred vsem zakrivali veliki čeki, ki so bili zadnje leto izdani na Mr. Corneliusa. Priznavam, da bi me zelo zanimalo vedeti, kdo more biti ta Mr. Cornelius, s katerim ima stavbni, ki je opustil svojo obrt, tako velike transakcije. Ali je mogoče, da je imel on svoje prste v tej aferi? Cornelius utegne biti kak bančni agent, vendar nismo našli nobenega zapiska, ki bi se jemal s temi velikimi izdatki. Ker nimam nobenega drugega indicija, moram v svoji preiskavi vprašati na banki po gospodu, ki si je dal izplačati te čeke. Vendar bojim se, moj dragi, da se bo naš slučaj neslavno končal in da bo Lestrade obesil našega klijenta, kar bo gotovo velik triumf za Scotland Yard."

Ni mi znano, koliko je Sherlock Holmes v oni noči spal; ko pa sem drugega jutra prišel k zajtrku, sem ga dobil vsega bledega in izmučenega, in njegove svetle oči so bile radi temnih senc okoli njih še bolj svetle. Preproga okoli njegovega stola je bila pokrita s cigaretnimi ostanki in z zgodnjimi izdajami jutranjih listov. Na mizi pa je ležala odprta brzojavka.

"Kaj misliš ti o temle, Watson?" je vprašal in jo porinil k meni.

Bila je iz Norwooda in se je glasila nastopno:

"Našli važen dokaz. Krivda McFarlane definitivno dognana. Priporočam opustiti slučaj. — Lestrade."

"To se glasi resno", sem dejal.

"To je majhno Lestradevo kikirikanje o zmagi", je odgovoril

Holmes z bridkim nasmehom. In vendar je morda prerano opustiti ta slučaj. Končno je važen nov dokaz dvorezno orožje, ki utegne urezati v zelo različni smeri, kakor si Lestrade misli. Posluži se zajtrka, Watson, potem pa odideva skupaj, da vidiva, kaj se da storiti. Čutim, kakor da bi danes potreboval tvoje družbe in tvoje moralne moči."

Moj prijatelj ni zajtrkoval; bila je namreč ena njegovih posebnosti, da si ni v napetih slučajih nikoli privoščil hrane, in meni je bilo znano, da se je v toliko meri zanašal na svojo moč, da se je onesvestil vsled same onemoglosti. "Za sedaj ne morem oddajati svoje energije in moči živcev za prebavo", je imel navado reči v odgovor na moje zdravniške ngovore. Raditega se nisem prav nič čudil, ko je danes zjutraj pustil zajtrk nedotaknjen in odšel z menoj proti Norwoodu. Množica bolehalih radovedmežev se je še vedno zbirala okoli "Deep Dene House", ki je bila prav taka predmestna vila, kakor sem jo opisal. Znotraj vrat nas je sprejel Lestrade; njegov obraz je žarel vsled zmage in njegovo obnašanje je bilo nad vse zmagozlasno.

"No, Mr. Holmes, ali ste nam že dokazali, da nimamo prav? Ali ste že našli svojega lopova?" je vzklilnil.

"Prav nobenega sklepa še nisem storil", je odgovoril moj tovariš.

"Mi pa smo včeraj storili svojega in sedaj se je izkazalo, da je pravi; in raditega morate priznati, da smo vas to pot nekoliko prehiteli, Mr. Holmes."

"Vi se obnašate tako, kakor da bi se nekaj nenavadnega zgodilo", je dejal Holmes.

Lestrade se je na glas zasmel.

"Vi ne marate biti premagani prav kakor mi drugi tudi ne", je dejal. "Človek ne more pričati, da se zgodi vse po njegovih želji — ali ne, dr. Watson? Stopita semkaj, gospoda, ako vama drago, in jaz mislim, da vaju morem enkrat za vselej prepričati, da je bil v resnici John McFarlane tisti človek, ki je izvršil zločin."

"Peljal je naju po hodniku in dalje v neko temno sobo."

"Tukaj je moral mladi McFarlane priti po svoj klobuk po izvršenem zločinu", je rekel "Sedaj pa poglejte tole." Z dramatično nenadnostjo je vzgal vzglico in nama pokazal krvavo liso na pobeljenem zidu. Ko je posvetil bliže, sem videl, da je bila več kakor lisa. To je bil viden odtis palca.

"Oglejte si tole s svojim povečevalnim steklom, Mr. Holmes."

"Da, že storim."

"Ali vam je znano, da si nista dva palčeva odtisa enaka?"

"Čul sem nekaj podobnega."

"Dobro torej; bodite tako prijazni ter primerjajte ta odtis s tem voščenim odtisom desnega palca mladega McFarlane, kakor smo ga dobili na moj ukaz danes zjutraj."

Ko je držal voščeni odtis blizu krvave lise na oknu, nisem vzel povečevalnega stekla v roko, da bi videl, da sta obadva odtisa od enega in istega palca. Jasno mi je bilo, da je naš nesrečni klijent izgubljen.

"To je odločilno", je dejal Lestrade.

"Da, to je odločilno", sem zadovoljno ponavljal za njim.

"To je odločilno", je dejal Holmes.

Nekaj čudnega je bilo v njegovem glasu in pogledal sem ga. Neke izredna izprememba se je zgodila na njegovem obrazu. Neko notranje veselje je bilo videti na njem. Njegove oči so se svetile kakor dve zvezdi. In meni se je zdelo, kakor da se je obupno trudil, da premaga krčevit smeh.

"Moj Bog! Moj Bog!" je dejal naposled. "Da, kdo bi si to mislil! Zares, kako prevarljiva more biti zunanost! Tak zal mladenič na zunan! To je nauk za nas, da ne smemo zaupati svoji lastni sodbi — ali ne, Lestrade?"

"Da, nekateri izmed nas so malo preradi preveč gotovi, Mr. Holmes", je rekel Lestrade. Človek bi znozel radi predznosti tega človeka, vendar mu je nismo mogli škrti v zlo.

"Kolikoli božja previdnost, da je ta mladi človek pritisnil svoj desni palec ob zid, ko je vzel svoj klobuk z obežala! In kako naravno dejanje tudi, ako človek pomišlja!"

"Konec prihodnjič."

Za smeh in kratek čas.

V GORAH.

Vodnik sam zase: — Kako lepo, da je še kaka ženska z nami. Turistom kvasim karkoli hočem, ker me takoolitako nobeden ne posluša.

Zlobno.

— Vse moje pesmi preveva tiho domotožje.
— Vrnite se vendar domov!

Nagrobni napis.

Tu počiva moja Klara
Dvajset let je bila stara
Za njo jokala je vsa fara
Tadrarararararara.
Janez Trobenta, mestni hornist.

Oboje.

— Sedaj sem že vsega sit, gospodična. Povejte, ali me hočete vzeti za moža, ali se le norčujete iz mene?
— Ne vem, mogoče oboje.

Iz šole.

— Morje, kaj bi naredil, če bi našel na cesti dolar?
— Iskal bi, mogoče bi našel še enega.

DOBER ODGOVOR.

— Mama, povej, kaj je poljub.
— To je nič deljeno z dvema.

POPOLDANSKA KAVA V PRALNICI.

Zlobno.

Pesnik: — V nočeh brez spanja so se porodile v moji glavi najlepše pesmi.
Zdravnik: — Če hočete vam zapišem kako sredstvo, da boste boljše spali.

V hipnem navdušenju.

— Oh, kako krasno! Tukaj bi hotelo večno ostati! — Čakaj, Henrik, kdaj pravzaprav odpelje prvi vlak?

Lep spomin.

— V medaljonu imate gotovo spravljen kak drag spomin, kaj ne, gospodična?
— Da, koder las mojega ženina.

— Saj vaš ženin še ni umrl.
— Seveda ni, pa las nima več.

Po ovinkih.

— Za čevlje toraj prosite in se tako potuhnjeno smejete.
— Seveda, ker me brisača za čevlje tako grečka v podplate.

